

KLUB PŘÁTEL SCI-FI SLANÝ

SLAN 2

A co dál?

Ano, co dál po tomto bouřlivém roce? Zásadní společenské změny se nemohly nedotknout i činnosti našeho SFK. V dobrém i horším, to už tak v životě bývá. Zmizel náš štědrý sponzor SSK, přibýlo různých jiných aktivit, to co se před rokem zdálo nemožné (SF časopis, specializované nakladatelství), je dnes skutečností. Je více možností i více starostí. Slan letos vyšel jen dvakrát. Bohužel, času je nějak zoufale málo. Ale vedle toho se objevily i tři ediční tituly. Tím by se snad dala absence několika čísel Slanu vykompenzovat. I mně se nějak začíná času na SCI-FI nedostávat, bohužel. A tak jsem velice rád, že se vedení klubu chopil RNDr. prof. Milan Dunder. Zatím, jak se vyjádřil, alespoň dočasně. Jaká bude budoucnost SLANu, SFK Slaný, Ufounů a dalších našich aktivit, tedy musí rozhodnout on. Plány např. se SLANem jsou smělé - ofset, větší náklad, cca 16 stran, cena 5-6 Kčs (zatím). Ale jak to všechno dopadne...?

L. Peška

OBSAH:

- 1 A co dál?
- 2-5 S. Friedmann: Krásná, tek krásná
- 5 Výsledky Huga
- 6-9 I. Asimov: Můj syn je fyzik
- 10-17 D.J. Granger: Pomsta Centauri
- 17-18 Ufouni 5 (L. Freiová)
- 18-22 Novinky ze světa SF filmů (S. Čermák)
- 23-29 Parcon 9
- 30-31 Minicon

SLAN - vydává SFK Slaný.
Redakční rada: M. Dunder, L. Peška.
Obálku navrhl T. Rotrekl.
100 výtisků, vyšlo v lednu 1991, číslo 2 (24)
Adresa redakce: SLAN, pošt. schránka 19, 274 01 Slaný

XX

Krásná, tak krásná, tak krásná

Byl předvečer Vývojové fáze pět a denní zprávy oznámily doporučený Vzorec extáze ve stadiu pět. V Urbanistické monádě 8051 každý, od čísla 000 až po 999, z kategorie Mládenců na ženění ve Vývojové fázi pět stále silněji prožíval vyvážené emocionální působení Vzorce. Totiž každý, až na 017AZ/q/: 444, 801, 735, kategorie mužská, blíže známý pod číslem 735. Sedmsetpětatřicítka stál v malém, sotva osvětleném meditačním salóňku obklopen zrcadly, izolován od blahodarné Společné Mysli. Pociťoval pod plastikovou siluetou svých dokonalých rysů ruměnc studu za nedokonalost vlastní tváře: nový Vzorec nedokázal zvládnout.

Jedna každá ze složek vzorce, počínaje prvotní radostí z krásy až po nacvičené emoce z nižších vývojových fází, namíchané v náležitém poměru, byla jednoduchá. S výjimkou jedné nové: očekávání milostné avantýry. Sedmsetpětatřicítka věděl, že pokud ho nebude tenhle pocit pobízet, nebude on mít chuť opustit Fázi pět. A nemít chuť plynule se vyvíjet stále dál by bylo - 735 se otrásl - ohavné!

Právě včera zazpíval nahlas svoji píseň lásky, kde se říká: "Ó matko bohů a dcero bohů, bušení srdce tvého je tepotem mých žil. Chtěla bys, Ó Vyvolená Má, 017AZ/q/: 444, 801, 735, kategorie ženská, podílet se na spoluvytváření krásy lidského života?"

Jenže ona, místo aby zaintonovala jako odpověď: "Ó synu bohů a otče bohů," jen mrzutě řekla: "Já jsem sedumsettřiatřicítka a né pětatřicítka."

Sám člen Vybraného Výboru dal omyl do pořádku, a 735 znovu uvěřil ve všeobjímající krásu všeho kolem. Právě skutečnost, že jednu lichou ženu nedokáže rozeznat od jiné kvůli jejich univerzální dokonalosti, ho ochraňuje před prokletím toužení a závisti a majetnictví.

Zítří musí přejít do Fáze šest, pokud nechce, aby sedmsetpětatřicítce, kategorie ženská, kvůli němu v budoucnu museli odložit mateřství. Samozřejmě si nepřeje, aby se takového něco

přihodilo někomu, koho tak vroucně miluje. Sám nad sebou se stroze zachmuřil. Samozřejmě že ne! Zavřel oči a soustředil se na pocit očekávání milostné avantýry. Pak to zkusil s otevřenými očima a myslel na svou budoucí dráhu, v ušlechtilém sebezapření zasvěcenou budování nového křídla chrámu věkuvěčné, neotřesitelné krásy. Vybavilo se mu v mysli zemětřesení, a byť to byl jen prchavý a nejasný obrázek, přispěl k onomu stabilnímu stoupání citové intenzity, které nepochybně představuje vzorec extáze.

Znovu vstoupil do velké síně. Panovalo tu svrchované umění, kde se světelné odstíny slévaly s architektonickými liniemi a zvukovými vlnami a příjemnými vůněmi. Rysy každého z jeho druhů byly stejně bezvadné jako jeho vlastní a jen plavovlasá sudá čísla se lišila od lichých brunetů. Duchová symfonie tisíce myslí pod taktovkou Vzorce extáze ve stadiu pět sedmsetpětaticítka povznesla a tisíckrát rozšířila jeho omezenou mysl a jeho nepěknou osamělost proměňovala, až se stal Jedním mezi všemi, a zase krásným.

Stál a širokým rozvlněným oknem se díval do krajiny. Vzdálená jako sen, ve vší útržkovité kráse snů, tyčila se tam Urbanistická monáda 8051 pro Vdavekchtivé dívky ve Vývojové fázi pět na terénní vyvýšenině podobně jako monáda mužů. Věděl, že i tam prožívají Vzorec extáze.

V rozestupu mezi budovami stálo množství městských staveb a každá tvořila pyšnou křivku nebo zlom nebo masívní hranol uvnitř ornamentálního komplexu. Byly tam ohromné nevytvořené plochy zeleně a prokomponované krajkové květinových záhonů; některé z ulic se stáčely ve spirále, jiné tvořily meandry; a byla tu vodní jezírka a vodotrysky. Podvečerní obloha se rozlévala do křehkých variací na téma slunce a mráčka a díky úsilí meteorolumělců byla bezkonkurenční, jako vždy. Sedmsetpětaticítka si prohlížel shluk tmavých stratocumulů, sestavených v nepravidelném, a přece jaksi stabilním celku, a hlavou mu bleskla zapovězená myšlenka, že by měl docela rád nějakou pilu.

Chvatně upjal pozornost k jiným nápadům. Všiml si, že nad kuželem regulovaného počasí zuří bouře. Pevně se do ní zahleděl silou, která ohrozila stabilitu stoupání jeho emocionální hladiny. Pocítil, že jeho mysl je zase jednou ve stavu disharmonie, a také obavu, že by ji mohl rozladit docela. Díval se

upřené k tomu neskutečnému návrší, kde stál dívčí domov, a soustředil se na očekávání milostné avantýry se... 735... ne! 735, kategorie ženská.

Najedno, běžel. Dal se do pohybu tak prudce, že několik svých druhů nechal za sebou málem ve stavu zhroucení. Opustil velikou síň a běžel městem. Dostal se k hranici kuželu počasí, zastavil se a potom jím proběhl. Stál uprostřed běsnícího bouřkového lijáku a celý se třásl.

Ohlédl se za nevýslovnou velkolepostí světa, který opustil, a cítil se jako žebrák, který nahlíží do záuku ze starých časů.

Pustil se do bouře. Hlína byla hrubá a nerovná, takže se brzy unavil. Z některých špatně obarvených oblastí vlasů barva začala pouštět. Plastiková maska se mu na kůži trochu zvránila; přisedl k zemi a sloupal ji.

Teď se už nikdy vrátit nemůže; musel by být - ta hrůza! - sám sebou. Zasténal, vstal a potácel se dál, špinavý, hladový a mentálně rozkolísaný, protože měl tak děsného vzteka jak nikdy. Z hrdla se mu dral ten nejnižší druh drásavých pazvuků. Zastyděl se, a potom ty skřeky zopakoval a ušklíbl se.

Zastavil se uprostřed cesty. Před ním čmoudil malý ohýnek. Zamířil přímo k němu a uviděl ženu, jak klečí u ohniště a huláká do plamenů hrubé, ječivé urážky.

Obrátila se a zpozorovala ho. Měla nečesané vlasy, ušmudlanou rozrušenou tvář a zřetelně protivný výraz na ní.

Srdce se mu rozbušilo, pomyslel si TAK TOHLE JE OČEKÁVÁNÍ MILOSTNÉ AVANTÝRY.

A pak se žena přestala šklíbit, vstala a šla k němu.

"Co jste zač?" řekla nevlídně. Popotáhla nosem a udělala hepčí!-kch!

"Mí druhové mě kdysi znali pod číslem 735, ale -"

"Synu bohů a otče bohů -!" Urážlivě se rozchechtala. "Já jsem sedmsetpětatřicet, kategorie ženská."

"Má drahá polovička!" Zavřel oči a zasténal. Potom se na ni přivřenýma očima znovu zadíval. "Byla krásná, a to ty nejsi."

Zahloubaně si ho prohlížela. "Ty taky nejsi zrovna jako tenkrát; vypadáš spíš jako lesní muž."

"Kdysi dávno," řekl zasněně, "jsem v obrazkové knížce viděl ženský obličej s podtitulkem HORROR. Myslel jsem si, že

všechny své sny se už dávno vyplnily a že nemůže nikdy loufat, se nějakou takovou najdu. A tady tě má!"

"To myslíš opravdu vážně?" řekla se zbožňující pohnutí. Pak se jí rozrušením zlomil hlas. "Ne, na tobě přece není dokonale ani jedna vráska!"

"Patříš je jeden k druhému! No jeh se na to podívej, nemám ani kost filipů na to, někam se před tím slejvákei zdenovat. Já už to vidím, jak lohronady zvstačíte, co se dá!"

"Nejdřív ze všeho uleláne přístřešek -"

"He. Ohýnek."

"Vidíš?" vykřikla vítězně. "Už se spolu hádáme."

A po těch slovech postavili dům, který vzápětí sletěl, rozdělali oheň, který spláchla voda, a zjistili, že na orglu byli oba, protože se nepostarali napřed o jídlo.

Polovychladovělí, rockašlaní, ukýchaní, celí navztekaní, se zarputilým výrazem se pustili do deště.

přeložil J. Markus

VÝSLEDKY HUGA 1990

Nejlepší román:

"Hyperion" - Dan Simmons (Doubleday/Foundation)

Nejlepší novela:

"The mountains of Mourning" - Lois McMaster Bujold
(Analog, květen 89; Borders of Infinity, Baen)

Nejlepší noveleta:

"Enter a Soldier, Later: Enter Another" - Robert Silverberg
(IASFM, červen 89, Time Gate, Baen)

Nejlepší krátká povídka:

"Boobs" - Suzy McKee Charnas (IASFM, červenec 89)

Nejlepší Non-Fiction kniha:

"The World Beyond the Hill" - Alexei a Cory Panshin (Tarchan)

Nejlepší fan-spisovatel:

Dave Langford

Nejlepší fan-umělec: (malír)

Stu Shiffman

Nejlepší fanzin:

The Mad 3 Party (vydavatel Leslie Turek)

Barva jejích vlasů byla toho nejněžnějšího světla zeleného odstínu-jak skromné, jak staromódní! Hned bylo poznat, že s barvou zachází opatrně: tak se ženy krášlily před třiceti lety, když ještě nepřišly do módy pruhy a tečkování. Ona i celkový vzhled této už nepříliš mladé ženy, její laskavý úsměv, průzračný mírný výraz- vše dýchalo klidnou spokojeností.

Ale díky tomuhle zmatku, který panoval v ohromné vládní budově vypadala najednou plaše a neupraveně.

Jakási dívka, spěchající kolem se zastavila a s údivem se obrátila na cizí návštěvnici.

-Jak jste se sem dostala?

Starší žena se usmála.

-Jdu za synem, je fyzikem.

-Za synem?

-Přesněji vzato je inženýrem přes spojení. Hlavní fyzik duard Cremmona.

-Doktor Cremmona? Ale ten teď... A máte vůbec propustku?

-Ale prosím vás. Jsem přece jeho matka.

-Opravdu, nevím, Mrs. Cremmona. Nemám ani minutku času... Kabinet je dál v koridoru. Každý vám to ukáže.

A rychle se vzdálila.

Paní Cremmonová pomalu zakývala hlavou. Jak je vidět, mají tu teď nějaké nepříjemnosti. Doufám jen, že se nic nestalo Eduar - dovi.

Daleko vpředu byly slyšet nějaké hlasy a ona se rozzářila štěstím: synův hlas!

Vešla do kabinetu a řekla:

-Hello, Eduarde.

Eduard byl urostlý, silný muž s hustými vlasy, ve kterých už prokvétaly šediny: nebarví si je, občas říká, že je na to příliš zaměstnán. Takovým synem je možné se chlubit, a ona na něj byla také vždy hrdá.

Nyní něco důležitého vysvětluje člověku ve vojenském stejnokroji.

Kdoví jaké má tenhle voják postavení ale Eduard si své určitě umí obhájit.

Eduard zdvihl hlavu.

-Co si přeješ? Mami, to jsi ty? Co tady děláš?

-Přišla jsem tě navštívit.

-Cožpak je dnes čtvrtek? Ach, úplně jsem zapomněl! Posad se, maminko, potom si promluvíme. Sedni si kam chceš. Kam chceš... Poslyšte generále...

Generál Rainer se ohlédl přes rameno a prudce založil ruce za záda.

→To je vaše matka?

-Ano.

-Je nutné, aby zde byla přítomna?

-Dnes ne, ale ručím za ni. Neumí používat ani teploměr a se už nevyzná vůbec. Takže, generále. Jsou na Plutu. Rozumíte. Určitě. Tyhle radiosignály nemohou v žádném případě být přírodního původu. Znamená to, že je vysílají lidé, lidé ze Země. S tím musíte souhlasit. Je jasné, že jedna z expedicí, které jsme vypravili za pás asteroidů se ukázala být úspěšnou. Dosáhli Pluta.

-Nu ano, vaše závěry mi jsou jasné ale copak je to možné? byli vysláni na cestu před čtyřmi léty a zásoby jim mohly stačit sotva na rok, je to tak? Raketa byla vypuštěna ke Gany-medu a doletěla na Pluto-to je osmkrát dál.

-Přesně tak. A my musíme zjistit, jak a proč k tomu došlo. Je možné... Je možné, že jim někdo pomohl.

-Jak? A odkud by byl?

Cremmona na okamžik zatnul zuby jak se snažil nabrat trpělivost.

-Generále-prohlásil-je to přece všechno nesmyslné: že by v tom byli zapleteni mimozemšťané? Obyvatelé jiné planety? Musíme se to dozvědět. Nevíme, jak dlouho se nám ještě podaří udržet spojení.

Na zachmuřeném generálově obličeji se objevilo něco jako úsměv.

-Myslíte si, že utekli hlídačům, kteří se je snaží znovu chytit?

-Možná, možná... Musíme přesně znát, co se děje-je možné, že na tom závisí budoucnost lidstva. Neodkladně znát.

-Dobře. Co tedy potřebujete?

-Okamžitě potřebujeme Multivac vojenského odboru. Odložte všechny úkoly, které pro vás řeší a naprogramujte mu náš základní problém. Uvolněte spojovací inženýry, všechny do posledního,

a naprogramujte mu náš základní sémantický problém. Uvolněte spojovací inženýry, všechny do posledního, z jiné práce a převedte je pod naše řízení.

-Nechápu! K čemu to bude dobré?

Najednou se ozval mírný hlas:

-Nechtěl byste ovoce generále? Vezměte si pomeranč.

-Mami! Prosím tě, počkej chvíli! - zvolal Cremmona. Vše je velmi prosté generále, Nyní je vzdálenost od nás k Plutu zhruba čtyři miliardy mil. Pokud se tedy radiové vlny šíří rychlostí světla, pak tuto vzdálenost překonají za šest hodin. Předpokládáme-li, že něco řekneme, pak na odpověď je nutno čekat dvanáct hodin. Může se stát, že oni něco říkali a my jsme jim nerozuměli, přeptali se a oni opakují odpověď - a už jsou to dni!

-Anedá se to nějakým způsobem urychlit? - zeptal se generál.

-V žádném případě. To je základní zákon spojení. Rychlost světla je mezní, žádnou informaci nelze předat rychleji. Náš společný rozhovor tady zabere hodiny, abychom ho mohli vést s Plutem, potřebovali bychom měsíce.

-Ano, rozumím. A vy si tedy myslíte, že v tom jsou zamícháni obyvatelé jiné planety?

-Ano. Popravdě řečeno, zdaleka ne všichni se mnou souhlasí.

Amý se snažíme seč můžeme vypracovat nějaký způsob co možná nejširších sdělení. Je třeba předávat co možná nejvíc bitů informace za sekundu a modlit se u Pána Boha, aby se podařilo vyslat vše, co je potřeba, než se spojení ztratí. Proto potřebuji elektrický mozek a vaše lidi. Je potřeba konkrétní strategie, pomocí které by bylo možno předat stejné zprávy menším množstvím signálů. Pokud se podaří zvýšit kapacitu byť i jen o deset procent, pak, díkybohu, získáme celý týden.

Měkký hlas je znovu přerušil:

-Oco jde Eduarde? Máte provést nějakou besedu?

-Mami! Prosím tě!

-Ale nejdeš na to ze špatného konce? Určitě ano.

-Maminko! - V Cremmonově hlase bylo slyšet zoufalství.

-No, no dobře. Ale když se chystáte něco říct a pak dvanáct hodin čekat na odpověď, je to pěkná hloupost. A přitom to vůbec není třeba.

Generál si netrpělivě odfrkl.

-Doktore Cremmone, třeba by nám pomohlo obrátit se ke konzultaci na.....

-Ještě minutku, generále. Cojsi, chtěla říci maminko?

-Dokud čekáte na odpověď, veďte vysílání dál-velmi vážně radila Mrs. Cremmonová-Ajim přikážíte dělat to samé.Mluvte nepřestále a oni ať dělají to samé.Ať u vás i u nich stále někdo poslouchá.Jestli někdo řekne něco, na co je nutná odpověď, je možné ji tam vsunout, ale nejspíš ze všeho uslyšíte vše, co je třeba, aniž byste se ptali.

Muži na ni ohromeně zírali.

-No jasně!-zašeptal Cremmona.-Nepřetržitý hovor...Fázově posunutý o dvanáct hodin, o tolik a všechno..Hned začneme!

Rázně vyšel z místnosti, div ne silou za sebou vlekouc generála rála ale ihned se vrátil.

-Mami,-řekl,-promiň, ale tohle určitě zabere několik hodin. Pošlu některou z děvcat, aby ti dělala společnost.Nebo si lehni a zdrímni, jestli chceš.

-Neměj o mne strach, Eduarde,-odpověděla Mrs.Cremmonová.

-Ale jak tě to napadlo, mami? Jak jsi na to přišla?

-Vždyť tohle ví každá žena Eduarde.Když spolu mluví dvě ženy, je jedno jestli videofonem, stratorádiem nebo jednoduše z očí do očí,-nádherně si rozumí:k tomu, aby se sdělila libovolná novinka, je třeba jednoduše bez přestání mluvit.

Vtom je celé tajemství.

Cremmona se pokusil usmát.Pak se mu zachvěl spodní ret, rychle se ovládl a vyšel:

Mrs.Cremmonová jej něžným pohledem sledovala.Má dobrého syna. Jaký je veliký, urostlý, významný fyzik, a také nezapomíná, že chlapec musí vždy poslouchat matku.

přeložil Petr Barcal

POMSTA CENTAURI

Darius John Granger

Ještě nebyli u hotelu a už si začal Haven uvědomovat, že neudělal dobře, když se sem vrací společně se svou ženou. Hned v přístavu mu totiž řekla, jen co od nich centauriánský nosič vzal jejich zavazadla, s chladnou a lhostejnou přesností:

"Jakže, Georgi! Vždyť oni jsou úplně jiní, než ty. Podle toho, cos mi vyprávěl, pro ně určitě budeš hrdinou."

George Haven neřekl nic. Byl to velký, mocně vyhlížející muž s věkem v druhé polovině třicítky. Do nejlepšího hotelu Alphy si spolu s nejdražším oblekem vzal i svou drahou, mladou a překrásnou ženu.

Ríkal si: Dnes jsem jedním z nejmocnějších ve hvězdné konfederaci. Podle všeho bych měl vyhrát i Soutěž popularity. Ale co je pro důležitého muže skutečně nejdůležitější? Kdyby to jen mohl shrnout do jediného, jednoduchého, čistě srozumitelného slova... Zkusil to. A dost se podivil. To slovo bylo - nemilosrdnost.

S celým průvodem zřízenců se blížili k hotelu, kde byli opět přijati se stejnou lhostejnou přesností. George se zadostiučiněním pozoroval, jak jeho žena stěhuje své kožešiny ze Síría. Pátavě se na ně zahleděla a jenom pokývala hlavou. Ty kožešiny staly Havena hodně a určitě po nich na Síríu III zůstala také spousta krve a slz, a to i přestože zvířata, dnes už tedy kabáty, byla divoká.

Venku bylo dost chladno, ostatně jako vždy na Centauri VII. Malý, modrou kůží obdařený, ředitel hotelu jim svou suchou, perfektní angličtinou oznámil:

"Všichni ostatní už jsou tady, pane Haven. Čekají na vás."

Samozřejmě, že jsou už tady, uvažoval Haven. Musíš lidi nechat, aby čekali. Musíš jim dát poznat svou důležitost, nesmějí za vším vidět jenom ten kopec peněz.

"Máš překrásný oblek, Georgi," rozplývala se Louisa Havenová, když vzdušnou cestou dosáhli svého poschodí a prošli duhovými dveřmi. Rozhlédla se. "Ještěže pro nás tady ušetřili to nejlepší."

"Pro tebe musím mít vždycky to nejlepší, dítě," objal George tu překrásnou mladou ženu, která byla jeho manželkou přesně dva měsíce - - - dost dlouho, aby se dostala na Centauri - - - objal ji svými pažemi a políbil ji.

Nepostřehl na Louisině reakci něco neočekavaného, upjatého?

Ne, nic, určitě by poznal, kdyby se něco takového objevilo. To spíš to chladně správné chování Centauriánů poznamenalo jeho nervy.

"Víš," pronesla Louisa do ticha, "je to pořád tak těžké, uvědomit si, že jsem provdána za legendu. Paní George Havena. Paní Nejdůležitějšího-Muže-Této-Galaxie. A ještě těžší je uvěřit, že svou cestu na vrchol jsi začal právě tady, na Centauri VII. Vyprávěj mi o tom, Georgi."

"Muži mohou začínat kdekoli," řekl Haven, sám překvapen, že to zaznělo tak defenzívně. "Tohle je také, mimochodem, důvod, proč jsme tady."

Bylo - - - a nebylo. Havenův první velký úspěch se odehrál téměř před patnácti lety právě zde, na chladné a pusté Centauri VII. Haven a člověk jménem Drexell Tolliver - - - který zemřel tady, na Centauri - objevili uranový důl, který zastínil všechny ty zbývající naleziště na Zemi. A od objevu vedly odměřené kroky až k bodu, kdy Haven vlastnil přes 50% všech uranových dolů stelární konfederace. A jelikož stelární civilizace byla civilizací atomovou, mohl si Haven koupit a také prodat politiky všech dělek a šířek obydlené galaxie.

Ale teď, jak přemýšlel, když Louisa odešla do vedlejšího pokoje, připravit se na večerní setkání s pozemšťany a Centauriány, kteří pod Havenem a Drexellen Tolliverem pracovali před patnácti lety, nebyl schopen koupit si ani toho centauriánského nosiče - 'Čert je vem!', říkal si nejméně po sté. 'K čertu s těmi fanaticky úpadkovými Centauriány! Nikdy nelžou. Byla to biologická - - - nebo psychická blokáda, nevěděl přesně jaká - - - Centauriáni prostě nedokázali vyslovit lež. Na druhou stranu, vzpomínal si Haven na svou hořkou zkušenost, odmítali Centauriáni odpovídat vůbec. Obvykle to bývalo jejich východiskem. Byli těmi na slovo nejskoupějšími lidmi v galaxii. Na Centauri neměli žádné soudy: ani být nemohly, neboť by žádný z nich nikdy proti nikomu jinému nesvědčil. Jediným uznávaným odvetným systémem byla krevní msta. A z tohoto důvodu bylo téměř neuvěřitelné, že Centauri VII byla vůbec do stelární konfederace přijata.

Haven se zachvěl, oblékl a zamyslel se nad schůzkou. Byl to jeho vlastní nápad, neboť zde, na Centauri, zůstala jediná chyba, která by jej mohla zničit - na této planetě, kde nebylo možné koupit si politiky. Patnáct let tížila Havena tato myšlenka. I navzdory tomu, že jeho tajemství bylo dost bezpečně skrývané. Uplynulo vůbec těch patnáct let? /Vždyť Centauriáni dosud vůbec

nic ani nenaznačili. Zatím vůbec nic./

Setkání však bylo nezbytností, která musela přijít. Totiž, nekoupí-li si Centauriány, nepotřebuje si kupovat ani pozemšťany. Potřebuje si však pomoci.

Usmál se pod vousy. Patnáct let nikoho z nich neviděl, jenom jim pravidelně platil s přesností hodinového strojku. Vydírání? Jen stěží se tomu tak dalo říct. Haven si uvědomoval, co vědí. Nabídl jim peníze hned od začátku a všichni přijali. Nemilosrdný, napadlo Havena znovu. Svým způsobem byl tento půltucet mužů - také nemilosrdný. Životní neúspěchy, samozřejmě, ale Havenovy peníze dostávali každý měsíc. Nemilosrdně, ovšem.

"Jsi připraven, Georgi?"

Haven ji zhodnotil od shora až dolů. Byla úchvatně krásná. A byla majetkem George Havena. Tím, čím byla, ji udělal on. Ani netoužil znát její minulost - schválně. 'Na minulost zapomeň,' říkal jí v předvečer jejich sňatku. 'Jenom budoucnost je důležitá.' Budoucnost...

- - -

"Na budoucnost!" pozvedl svou skleničku centauriánského likéru k přípitku Allen Vorhees. "Na naši budoucnost."

Všech šest pozemšťanů, kteří znali Havenovo tajemství, s tajemnými úsměvy upilo. Ty úsměvy patřily Louise - - - Louise, která podle všeho nevěděla nic, té Louise, která ke svému manželovi vzhlížela se slepou důvěrou mladé, naivní dívky.

Haven zvedl obočí. "Budoucnost může naložit s každým z vás stejně jako minulost uplynulých patnácti let," pozvedl sklenici a napil se. Úsměvy okolo stolu vybledly. Připili, samozřejmě, Havenovu nápadu také, ale nelíbil se jim.

Do místnosti se vetřel centauriánský číšník s prvním chodem. Haven vycítil vzrůstající netrpělivost. Přál si, aby banket už začal. Přál si, aby už začal plánovat to, co podnikne. Přišel sem bez jakéhokoli specifického plánu. Jenom věděl, že tady, na Centauri VII, na něj již patnáct let čeká zarzlá Tolliverova Artvola, aby ho jednou, až nebude opatrný, mohla zničit. Ano, přemýšlel Haven zabil jsem ho. Zavraždil jsem Drexella Tollivera. Ale bylo to pro dobro celé galaxie, copak to nevidí. Tolliver byl idealista, chtěl ty obrovské uranové doly darovat omezeným Centauriánům, kteří už dávno zvládali skvělou atomovou civilizací, ale ztratili tisíc let, než k nim z hvězd dokázali přilétnout pozemšťané. Pak,

řekl Drexell Tolliver, "bychom ty doly nazpět pronajali a pracovali v nich. Galaxie by tak dostala své Uranium; Centauri VII tolik potřebné kredity a partnerství Tolliver-Haven by nad doly převzalo správu."

Ale takhle, jak to vymyslel Haven, dostávala galaxie všechnu uran jen od něj. A vrtochy cizích Centauriánů nemohly být vůbec podstatné. Což snad pro dobro galaxie bylo, nebo ne? Haven se usmál - vzpomínal. Galaxie, peklo. Proč to nepřiznal alespoň sobě? Vždyť to bylo pro dobro George Havena. A při tomto procesu, přinášejícím dobro, musel Drexell Tolliver zemřít...

"... vyjít ven a navštívit staré doly," říkal Agnus MacCready.

Na řadě byl poslední chod. Vohees navrhl, že by s prohlídkou mohli začít hned ráno a všichni souhlasili. Dokonce i Louisa se tím zdála být nadšená, což Havena dost překvapilo. Nikdy předtím takový zájem o jeho podnikání neprojevila - - - s výjimkou, jak o tom teď přemýšlel, centauriánských dolů.

Tam venku, stovky mil na sever od tohoto města, v ledových horách, je ledovec. Jeho led je čistý, krystalicky čistý. A tam, do ledové pasti chycené, na všechny časy perfektně uschované, ale zároveň i perfektně viditelné, spočívalo tělo Drexella Tollivera. Před patnácti lety Haven horkým blasterem led rozpustil a Tolliverovo tělo do něj ponořil. Pak počkal, až led znovu zamrzne. A dalších patnáct let, pokud zrovna nesněžilo - - - což na Centauri VII, navzdory chladu, moc často nebylo - - - byla mrtvola vystavena na obdiv každému, kdo ji chtěl vidět. Návštěvníky však naštěstí bývali jen Centauriáni a ti proti nikomu jinému, tedy ani proti cizincům, nikdy nesvědčí.

A teď se k tomu tělu musí dostat a nějakým způsobem ho skrýt. Pomůže mu těchto šest mužů, kterým patnáct let platil, kteří pro něj pracovali a pracovali i pro Tollivera a věděli, co on ví...

"Zbožňuji vycházky ven," uslyšel Louisu.

"Ne, Louiso," řekl pevně. "Nebude se ti to líbit. Je tam zima. A vidět tam není nic, opravdu. Měla bys raději zůstat v hotelu."

"Ale já na tom trvám," usmála se sladce.

"Tak dámu nech, ať s námi jde," ozval se, ironicky a podlézavě, MacCready.

Ještě než stačil Haven odpovědět, přispěchal k němu malý centauriánský číšník. "Ledovec se pohnul," zamumlal.

"Co to říkáte?" vyděsil se Haven.

"Nic," odpověděl Centaurián a šoural se pryč. Haven vstal, aby ho dohonil, ale uviděl čekající Louisu. Posadil se zpět a nepohodlně čekal, obklopen mluvící skupinkou. Skončili až v časných ranních hodinách a Haven odešel i s Louisou přímo do jejich apartmá.

"Nechceš se ještě napít, před spaním?" zeptala se ho.

"Ne, raději se vyspíme na ráno. Ale Lou, miláčku, já si pořad přece jenom myslím, že bys chodit neměla."

"Půjdu, Georgi. A tím to končí. Je to totiž začátek legendy George Havena a to já vidět chci. Můžeš mě za to snad vinit?"

Haven připustil, že nemůže. Vešli do apartmá, kde se Haven svlékl, ihned ulehl do postele a předstíral spánek. Trvalo však dost dlouho, než konečně uslyšel Louisino pravidelné oddechování.

"Miláčku, spíš?" zašeptal.

Neodpověděla.

Haven tiše vstal a ve tmě se oblékl. Po špičkách došel ke dveřím, ještě jednou se ohlédl a naslouchal. Louisa i nadále dýchala pravidelně. Po celou dobu, než schůzka skončila, Haven přemýšlel. Půjde-li ráno Louisa s ním a ostatními - - což zjevně hodlala - - pak Haven musí vyrazit jako první, ještě za tmy, je-li to nezbytné. Nesmí to tělo vidět....

- - -

Jemně za sebou zavřel dveře a ocitl se v nočním šerem zálité chodbě. Téměř narazil do malé postavy, jež se tam krčila a s vyděšeným zvoláním chtěla ihned odskákat pryč.

Byl to malý centauriánský číšník.

Haven jej chytil za límec tuniky. "Oukej," podíval se na něj. "Oukej, ty seš právě ten, koho hledám. Cos myslel tím, že se ledovec pohnul?"

"Ledovec se pohnul. Vy víte. Vy víte!" nabídl Centaurián pokusný úsměv.

"Nevín, k čertu, nevím!" zašeptal Haven divoce a zatáhl Centauriána do schodišťové šachty.

"Ledovec na dolu, víte. Ledovec není na dolu teď. Celé město ví."

"A kde je?"

"Ledovec je řeka ledu. Ledovec teče. Ledovec teď jedna nebo dvě míle od města."

"Ten ledovec?" vyrazil ze sebe Haven, vyděšen ponýšením, že tělo Drexella Tollivera se pohybuje, vzdaleno míli nebo dvě od sídla pěti miliónů lidí, třebaže jenom Centauriánů.

"Ten ledovec, ano."

"Doveď mě tam," nařídil Haven, který již začal malého Centauriánce málem škrtit svýma velkýma rukama.

"Dovedu," přikývl modrý muž. Jeho azurová kůže se podobala bledě modré obloze. Všichni jsou si tak podobní, přemítal Haven, a nemůžeš-li si je koupit, můžeš je alespoň strašit peklem.

"Pojďme," zavelel.

Skupina šestinohých stvoření táhla ledové saně tichou nocí. Vytrvale stoupali do ledových kopců. Centauri sice zarzala, ale malá Proxima - nepatrnost druhého slunce - se nacházela právě v horizontu a vydávala šeré světlo, které dosahovalo dvakrát větší jasnosti, než pozemská noc za úplňku. Malý číšník, jehož jméno Haven neznal, skupinu vedl za naprostého mlčení. Dlouhé a překvapivě jasné noční stíny před nimi se škrábáním a šramotem prochaly. Haven si zabalil uši do kožešiny, neboť tady v horách byla hrozná zima - přesto se potil netrpělivostí. Jistě, říkal si. Najdeš tělo. Uvidíš je. Ale co potom?

K obrovskému, až překvapivě přehlednému ledovci zbývá již jen chvíle. Patnáct let v této řece ledu neznamená nic. Patnáct stovek let - - - a tělo Drexella Tollivera by zůstalo i malále zachováno. A Havenův náž dosud v Tolliverově boku, s Havenovými otisky prstů - pozůstatkem prvního a jediného rozrušení, a tudíž neopatrnosti, v Havenově životě...

Haven sestoupil ze saní a opatrně obešel horní okraj trhliny, kterou si tak dobře pamatoval. Spodní část tonala ve stínu, a to v hloubce nejméně dvou set stop. Haven se zachvěl. Jak snadno jen může člověk uklouznout. Proč ho to jen nenapadlo před patnácti lety? Stačilo do něj strčit - bodnutí nožem bylo zbytečné.

Tempo svým rychlým krokem určoval číšník. Botama s podrážkou `zvířecích tlapek` se na kluzkém ledu udržoval stejně lehce jako Haven. Konečně zvedl ruku.

"Tady," zastavil se. "Tady Tolliver."

"Vy víte..." zalapal Haven po dechu. Strach neměl nikdy, ani na minutu, ale tato dvě slova - - "Tady Tolliver" - ho přece jenom dost vyděsila.

"Celá Alpha ví," ukročil domorodec stranou, zatímco Haven zíral dolů skrz průzračný led.

Tělo se mu zdálo malinkaté, osamocené a vzdálené. Bylo takové, jaké být mělo, jaké vždy bude, tělo, které už patnáct let pronásledvalo Havenův spánek.

Haven zkoumal nápady své mysli. Mělo by tam být něco...

Horký blaster, pomyslel si. Měl bych zajít zpět do města, vzít blaster, led znovu rozpustit a pak - - -

Tento mladý domorodec zemře. Byl sice jen jediným z miliónů, kteří podle všeho tělo viděli, ale vzal sem Havena a pokud by se to doneslo na stelární konfederaci a k soudnímu vyšetřování, kde by se mohlo prokázat, že dál byl před patnácti lety na území galaktickém a nikoli centauriánském, a protože Haven nebyl Centauriánem a nemusel se tedy podrobovat centauriánským mravům - byl by to jeho konec.

Haven vyprostil svůj ruční uspávač ze sevření kožeší a zamířil na domorodcova záda.

"Nehýbej se, Georgi! Zůstaň, kde jsi!"

Překvapením upustil zbraň. Byl to Louisin hlas.

Ostatní se, se šepem na rtech, sklouzli po ledu. Vynořily se sáně, na nich stála Louisa, uspávač v ruce. Dívala se na něj a její tvář byla krutá.

"Louiso," pronesl, jako by jí chtěl obvinít. "Tys mě sledovala. Ale proč - - proč?"

"Protože jsem musela objevit to, cos hledal. Protože jsi mi říkal, že pokud se chci někam dostat, musím být nelítostná. A tak jsem tedy nemilosrdná - vzala jsem si tě."

"Nemilosrdná --- vzala sis mě? Nerozumím ti."

"Georgi, tys nikdy neviděl do mé minulosti. A to mi vyhovovalo. Takže, pojďme. Nastup si na sáně - vezmu tě zpátky do Alphy. A odtud se spojíme s Galaktickým zástupcem, aby proti tobě mohl vznést obvinění z vraždy Drexella Tollivera."

"Ale ty - -"

Zároveň se objevil malý domorodec s Havenovým uspávačem.

"Vy přišla skoro pozdě, slečno Tolliverová."

"Tolliverová," přemítal Haven. "Tolliverová!" "Tolliverová!" vykřikl a ozvěna jeho hlasu se vznesla do ledových hor a dunivě se vrátila. "Tolliver!"

"Drexell Tolliver byl můj otec," vysvětlovala Louisa. "Jsi blázen, Georgi. Blázen. Ti ostatní tady sice byli, ale nikdy nic nevěděli - ani Vorhees, ani MacCready - nikdo z nich. Jistě, byli

i zvědaví, ale brali peníze, tak proč by ti říkali ne. Celou věc sis vymyslel pouze ve své hlavě. Byla to jen tvá vlastní noční můra. Pokud ses nechtěl nechat chytit, nikdy jsi se sem neměl vracet. A pokud sis už tohle setkání vymyslel, nemel sis brat Icea Drexella Tollivera."

Haven sice její hlas slyšel, slova však již nikoli. Zadal utíkat. Nabíral rychlost. Zpetky se ani neohlédl. Uslyšel šternutí uspávače a uviděl, jak ho sarové proudky energie vyrvaly ucp. Běžet, myslel si. Teď musím běžet. A třebaže jste utíkat nikdy předtím nemuseli - nepotřebovali jste to - napadlo by vás teď něco jiného?

Běžel stále rychleji a rychleji. Noc i led pluly majestátně kolem. Neviděl žádnou trhlinu. Jenom běžel přímo nahoru - do pasti, kterou před patnácti lety připravil on Drexellu Tolliverovi.

přeložil Karel Čermák

UFUNK VE SLANÉM S

Povídání Ludmily Freiové o italské SF.

Jak jsem se dostala k italské SF?

Zdalo se, že neexistuje, dokonce italští knihkupci to tvrdili a nabízeli mi Clarka a Asimova, přeložené do italštiny. Ale nevěřila jsem. A když jsem pak v roce 1986 četla v polské Fantastyce Czesław Bresův zajímavý článek ITALSKÁ SF, plný jmen pro mne neznámých autorů, bylo mi jasné, že si alespoň něco z toho musím přečíst. Pak nato jsem tedy navštívila nakladatelství Nord v Miláně, to už jsem věděla, že je to nakladatelství specializované na SF. Ředitel se jmenuje Gianfranco Viviani. Od něj jsem dostala seznam knih vydaných Nordem od jeho založení v roce 1970. Podle toho seznamu si italská knihovna v Praze objednala kupu knih - mohla jsem číst a překládat. Ale ještě k Nordu. Ředitel se mne zeptal, jestli se někde může zmínit, že se zajímám o italskou SF. Já nejdříve nechtěla, že tu jsem soukromě a nikoho nezastupuji, ale nakonec jsem souhlasila. A za pár měsíců mi začaly přicházet obálky s xeroky italských SF s anglickým průvodním dopisem, že na mou žádost posílají krátké povídky k publikování v ČSSR. Já musela všem odepsat, že já nemohu publikovat, leda pro fandum a to samozřejmě zadarmo. Jistě, přeději bych psala svoje, ale je mi líto, že italskou SF nikdo nepřekládá. Jestli někdo z vás umí italsky, přihlašte se u mne, dám vám horu překladů.

Teď něco k dějinám it.SF. Někteří to berou od starých Měsíců a tradují SF už od Romula a Rema. Také Dantova Božská komedie je pro některé Italy jasná SF. Dnešní, moderní it.SF vznikla až po 2.světové válce, ovlivněna vpádem americké literatury. Literární kritika ji, spolu s detektivkami, odsoudila jako literární škodu. Přesto byla SF čtena a od 50.let ji psali také italští autoři, ale pod anglicky znějícími jmény, např. Roberta Rambelliová psala pod jménem Robert Rainbell. Lina Aldani si zvolil pseudonym L.N.Jenda.

Od začátku 50.let vychází každý měsíc časopis Urania. Tím časopisem si "jinak slušné" nakladatelství Mondadori vydělává už celá desetiletí na tzv. vysokou, ztrátovou literaturu. Až do loňska Urania/publikovala jen cizí autory. Pak vyhlásila soutěž a tu vyhrál Ital Vittorio Catani se svým románem Morasovy vesmíry.

Pro vývoj it.SF je velmi důležitý časopis Futuro. Vyšlo osm čísel a pak zanikl. Zde Italové publikovali již pod svými jmény. Tito autoři dodnes patří k nejlepším (např. Lino Aldani). Založili tzv. italskou školu SF. Kladli důraz na uměleckou stránku a tak si postupně získali uznání kritiky. V 70.letech byla už SF součástí národní kultury, studovala se na univerzitách. Dnes je i ve školních čítankách.

Ještě něco o fandumu. Vznikl koncem 50.let, ale fanziny se objevily až v 60.letech. Na rozdíl od našich italské fanziny stále vznikají a zanikají. V italských fanzinech, protože bylo málo časopisů, publikovali a publikují i ti nejlepší autoři.

Zlatý věk it.SF je však již pryč a také fandom ztrácí elán. V Itálii funguje pouze 15 SF klubů (na rozdíl od našich více než osmdesáti).

Nakonec ještě poznámku. Italové si nesmírně váží našeho Karla Čapka a pokládají ho za zakladatele moderní evropské SF. Proto když v roce 1988 obnovovali Futuro, nyní již mezinárodní FUTURO EUROPA, přáli si hned v 1.čísle něco o Čapkově a vůbec o naší SF. O článek mne požádal Lino Aldani, který v roce 1963 zakládal i 1. Futuro. Jsem jiný povolání, ale Aldani nikoho jiného neznal. Vyhověla jsem a na podzim článek vyšel, i se Součkovou povídkou. Aldani si představuje, že české povídky budou v tomto časopise vycházet stále. Že z toho mám radost, to asi ani nemusím povídat.

NOVINKY ZE SVĚTA SF FILMŮ

přednáška Standy CERMÁKA

Steven Spielberg jasně prohlásil na setkání s hereckými představiteli jeho filmu "E.T." : "Pokračování snímku E.T. nebude!" Příznivci kosmického trpaslíka s ohromným očima teď asi zaskočili, leč fanoušci vědeckofantastického filmu obecně smutit být nemusí : I bez druhého dílu "E.T." se mají naž těšit...

V loňském roce jsem si posteskl na tomto místě, že nemám prakticky o čem hovořit. Dnes je situace jiná : jak postavit přednášku tak, abych se vešel do vyhraněného času a přitom stihl hovořit o všem, co bylo v poslední době natočeno a co se chystá.

Je neoddiskutovatelným faktem, že USA diktují světu tempo filmového kroku a podle jejich produkce se posuzují trendy ve filmu. Zastavme se proto na chvíli u předpovědi, jak bude v posledním desetiletí našeho století vypadat žánrové rozdělení. Oproti minulosti dojde k poklesu válečných filmů (z 3 na 1 %), hororů (z 12 na 8%), akčních filmů (z 19,5 na 10%) ale i k SF (z 11 na 9%), naopak vzroste počet westernů (z 0,5 na 3%), komedií (z 21 na 27%) a nejvíce dramát (z 29,5 na 37%). Myšlenkově se filmy budou orientovat na vztahy mezi lidmi a soužití v rodině. Za nejdůležitější tvrzení však považuji poznámku na jeho závěr:

"Filmový průmysl je v první řadě velký byznys. Producenti budou v budoucnosti podstupovat co nejmenší riziko. Nabídka tedy bude stále řídit poptávka, i nadále budou vznikat další díly úspěšných filmů..."

V našich kinech a na našich obrazovkách tuto žánrovou tendenci buď nezaregistrujeme nebo ano, ale až za nějaký čas. A tak je na místě věnovat se tomu, co nám naopak v nejbližší době bude především prostřednictvím videa jako fanouškům SF dělat radost největší ... tomu, co vzniklo ve filmových studiích za posledních asi tak 500-600 dní ...

"Ghostbusters 2" (po našem Krotitelé duchů) natočil stejně jako první díl režisér českého původu Ivan Reitman se stejným hereckým obsazením. Krotitelé duchů se po letech neplodných a nudných dostávají opět ke slovu, neboť ve stokách New Yorku bují červená slizká hmota, živící se lidskou zlobou. Navíc chce z obrazu vystoupit a do osmiměsíčního synka Sigurney Weaver se převtělit středověký sadistický černokněžník ...

Mnozí z vás namítnou, že tento film nemá se SF nic společného. Nechte na hlavě, přátelé. Přesná definice SF nebyla dosud fanouškům či odpůrcům předložena, a tak nemůžeme mystiku, fantastiku a magii nechat stranou. Nakonec, je velmi příjemné podobně podívané sledovat ... no, ještě uvidíte sami.

Ale pojďme k nefalšovanému science-fiction.

Narodila se nová tematická vlna. Mafe a život v něm se sice v minulosti objevily, avšak až v poslední době se roztrhl pytel se snímky, ve kterých důležitou roli hrají podmořské stanice.

První byl film "Deep Star Six". Natočil ho Sean S. Cunningham, produkční otec mnohadielné ságy "Pátek 13". Vypráví příběh jedenáctičlenné posádky stanice Deep Star Six, která má za úkol v hloubce několika kilometrů postavit základnu pro jaderné rakety. Shodou nešťastných okolností i lidskou nedbalostí dojde k odstřelu podmořské jeskyně. Výbuchy těžce poškodí stanici a probudí krvežíznivou nestvůru.

George Cosmatos natočil v americko-italské koprodukcii film "Leviathan". Posádka stanice Shack, tentokrát jde o dolní stanici, nalezne vrak sovětské nákladní lodě. Nevědí, že loď transportovala polohotové produkty genetických experimentů, nevědí, že v láhvích vodky, které si odnesou na stanici, se nalézá katalyzátor genetických mutací. Pochopitelně, že jeden geolog si lokne. Asi nejlepší z podmořských příběhů budeme mít možnost shlédnout i na našich stříbrných plátnech. Podle zpráv od lidí z čs. filmového světa byl pro distribuci zakoupen film "Abyss" (Propast). Natočil ho James Cameron, autor filmů "Terminator" (mimořádně i tenhle snímek uvidíme v kinech) a "Aliens". Posádka vrtné stanice Deepcare dostane příkaz spolupracovat se speciální jednotkou vojenských potápěčů při pátrání po záhadně ztroskotané americké jaderné ponorce Montana.

Podivné úkazy a děje, které se vyskytnou v blízkosti stanice, přesvědčí velitele vojáků o nepřátelské agresi. Odjistí a aktivují proto jednu z jaderných hlavíc a ponorky... Nebojte se, podrobnosti vám neprozradím. Řeknu jen tolik, že se v hlubinách moře lidé setkají s mimozemskými bytostmi (věřím, že si ÚPF vymyslí k filmu slogan, kde mimozemšťany spídně vypíchne). Kdyby se Cameron vyvaroval typických amerických filmových prvků, pak by naši diváci přijali jeho film určitě lépe... Všele však jeho návštěvu doporučují, po profesionální stránce stojí ještě za to.

Pro úplnost dodejme, že mimozemšťané se v mořských hloubkách objeví i ve filmu "Lords of the Deep" (Vládci hlubin) od režisérky Mary Ann Fisher. Podle zpráv z odborných časopisů hodlá podobnou tematiku zfilmovat dle vlastní literární předlohy i nám dobře známý Michael Crichton.

V minulosti se filmoví tvůrci velmi často vydávali do vesmíru, do naší i do cizích galaxií. V poslední době lze pozorovat odklon od této tendence. Uvádíme-li, že počet nových filmů za roky 88-89 dosáhl "+ -" počtu 50, pak zhruba jen jedna desetina z nich se odehrává mimo planetu Zemi. Na oběžnou dráhu země a Měsíc se podíváme ve filmu "Moontrap" (Měsíční past), abychom sledovali boj dvou kosmonautů s mimozemskými invazisty. Film "Arena" nás zavede na vesmírnou stanici Arena kdesi ve vzdálené galaxii, kde probíhá zápas o nejsilnější bytost vesmíru pro rok 4038. A v nekonečném filmovém seriálu o kosmické lodi Enterprise a její posádce se ve "Star Trek V." hovoří dokonce o samotném konci vesmíru, či chcete-li jeho středu. Už v loňském roce jsem tady mluvil o první sovětsko-západoněmecké koprodukci "Es ist nicht leicht ein Gott zu sein" (Je těžké být bohem), kterou režíroval Peter Fleischman podle románu bratří Strugackých. Myslím, že tento film je nejvědeckofantastičtější projektem poslední doby, a to ať již z hlediska příběhu či jeho realizace. Také další film, který se odehrává mimo Zemi, pochází z NSR. Jmenuje se "Moon 64" a vydáme se v něm na povrch jiné planety. V roce 2038 budou pro všechny surovinové zdroje Země vyčerpány. Nadnárodní koncerny budou zakládat doly na jiných planetách. A právě na Moon 64 přijede hlavní hrdina s výstižným povoláním "lovec zločinců" vyšetřovat ztrátu velmi cenných dolních robotů. Režíroval Roland Emmerich, hraje Michael Paré a Malcolm McDowell.

U našich západních sousedů ještě chvíli zůstaneme. Jejich aktivita je v poslední době v natáčení sci-fi v Evropě 80-tých let takřka nebývalá a bylo by proto dobře, kdybychom si z nich vzali příklad. Námětem filmu "Bodo", určeného převážně mladým divákům, je osud čtrnáctiletého chlapce. Všemi podceňovanému a utlačovanému Bodovi se podaří pomocí svého PC dvojníka Boda II., který narozdíl od svého tvůrce téměř všechno umí... Snímek "Termitus" vznikl v západoněmecko-francouzské koprodukci a zpracovává značně odvážnou variantu závodu Paříž-Dakar pro rok 2037...

O co méně se lidé vydávali v posledních letech do vesmíru, o to více se objevovali na Zemi mimozemšťané - prakticky v každém třetím filmu, což je podle mého mínění poměrně vysoké procento zastoupení. Vedle obvyklých námětů, kdy lidstvo sužuje odgorný mimozemský ohromný hmyz (film "Insect"), slizká všežravá hmota ("Blob") nebo vesmírní upíři ("Not of this Earth") či kdy Zemi poctí svou návštěvou mírumilovná emzáci ("Cocoon-The Return"; roztomilý plagiát na Spielbergovo "E.T." - "Mac and Me"; "Brother from Space"), se projevíly dvě nové tendence v pohledu na mimozemšťany.

Ta první by se s trochou nadsázky a s využitím zkratky SF dala charakterizovat jako sex-fiction. Jinoplanetníci se v ní na Zemi objevují v podobách krásných žen. Richard Benjamin natočil "My Stepmother is an Alien" (Moje matka je emzák) jako příběh vyslankyně mimozemské civilizace, která je vyslána, aby pro ni na naší planetě hledala spásu. V bláznivé komedii k tomu použije všech prostředků ... Hrdinkou, také veseloohry "Dr. Alien" je Miss Xenobia, která přiletěla na Zemi s posláním zkoumat erotický život pozemšťanů ...

S výjimkou TV seriálu "V" nebyla prakticky žádná mimozemská návštěva pojata masově. A to je ta druhá tendence na Zemi přiletí statisíce mimozemšťanů. Ve filmu "Alien Nation" je to 300.000 emzáků, kteří po nouzovém přistání požádají o možnost zůstat. Na pozadí soužití mimozemské menšiny s obyvateli amerického velkoměsta se odehrává příběh vztahu pozemského a mimozemského policisty, spolupracujících na jednom případě. Vztah se změní z pohrdání v přátelství. Na tenhle moment bych chtěl upozornit, neboť ne příliš často se ve SF setkáme s tak silně vysloveným protirasistickým poselstvím jako ve filmu Grahama Bakera "Národ cizinců". John Carpenter v sci-fi horroru "They live!" (Oni žijí!), tvrdí, že vše, co se děje ve Spojených státech současnosti, je mimozemský projekt. Pro proniknutí do struktury života a aby úspěšní lidé žijí mezi pozemšťany. Mysl obyvatel USA ovládají prostřednictvím masové telepatické sugesce šířené masovými sdělovacími prostředky, lépe řečeno televizním vysíláním. Pomocí něho mění šedivé a neveselé prostředí měst v rozjásané okolí, velké tabule s příkazy Jez!, Pij!, Poslouchej!, Množ se!, Pracuj!, Spi! na pestré reklamní plakáty. Skutečnost lze odhalit jen nasazením speciálních brýlí. Nejenže zčernobílý svět, ale mimozemšťané se pak jeví jako bytosti bez obličeje. Hlavní hrdina John Nada náhodou takové brýle nalezne. A zapojí se do odboje...

Jistě, většina z vás viděla o vánocích 1988 televizní seriál "Křeček v noční košili". Velice silně tento realizační výstup z dílny Macourek-Vorlíček připomíná hit loňské letní sezony v USA "Miláčku, zmenšil jsem děti". Prof. Wayne Szalurski vynalezne zmenšovací přístroj. Náhodou se jeho účinkům vystaví profesorovy děti se sousedovic ratolestmi. Roztržitý profesor je nevědomky zamete a vynese do popelnice. Kostra děje je cesta jako mravenců velkých dětí zpět do domu přes zahradu plnou nebezpečí... Senzacechtivý tisk už ohlásil nejméně dvě pokračování: "Miláčku, zheviditoval jsem děti a Miláčku, vystřelil jsem děti na Měsíc. Zaregistroval jsem značný pokles filmů o robotech. Do našich kin má přijít "Short Circuit 2" (Číslo pět žije! 2), v němž se roztomilý robot vydá do velkoměsta přijímat další vstupy, naopak se asi nesetkáme s "Cyborgem", v němž hlavní roli osamocené bojovníka za práva na život v postkatastrofickém světě ztělesnil Jean-Claude van Damme, známý to představitel neohrožených mistrů karate. A to je z oblasti robotů a umělých bytostí, pojatých jako hlavní téma filmů prakticky všechno.

Budoucnost. Pojem v hovorách o SF filmu dvojsmyslný. Protože hodně filmů s dějem posazeným do budoucnosti vzniklo, vzniká a určitě vznikat bude a protože je také příjemné bavit se o tom, jaké filmy příznivci sci-fi v budoucnu uvidí (v našem případě snad budou moci shlédnout).

Pochopitelně, že některé filmy, které jsem před chvílí zařadil do tematických oblastí jingch než v budoucnosti, se v příštích letech a staletích odehrávají (Cyborg, Star Trek, V, Arena).

V následujících snímcích je svět budoucnosti dominující součástí.

"Salute of the Juggers" (Pozdravy od Juggera).

Juggery jsou lidé toulající se zděvastovanou krajinou. Zastavují se ve vesnicích a městech, aby hráli Hru. Které mužstvo dříve narazí psí lebku na kůl, získá peníze, jídlo, alkohol a sex. Dovoleno je vše ... V hlavní roli uvidíme Rutgera Hamera, kterého známe z Jestřábí ženy a z Blade Runner.

"Crime zone" (Zóna zločinu).

Neradostná budoucnost, v níž státní aparát kontroluje všechny oblasti života. Bují zločinnost, existují podřadné rasové lidi. "World some Wild" (svět zdivočel)

Po jaderném konfliktu planeta Země prakticky vyschla. A jak už to v takové společnosti chodí, hodní vodu mají a ti zlí ji chtějí...

Avšak dost pesimismu a přejdeme k tomu nejlepšímu, což nám naznačí, že se blíží konec mého příspěvku.

Cesty časem. Asi nejoblíbenější SF motto, na jehož přečetné variace se vedou vzrušené debaty a diskuse, zda to tak být může, zda může následek vyvolat příčinu, zda jedinec může existovat v daném okamžiku 2x, 3x a pod.

"Millennium", v Kanadě natočil Michael Anderson. Ve 4. tisíciletí bude prý Země zpustošená. Lidské počínání neodnese jen příroda, ale i plodnost lidí. Světová rada proto vyšle do minulosti údernou jednotku, aby čtvrtým rozměrem přenesla k zemi řídící se letadla a vyzvedla cestující mající se stát nositeli zdravého budoucího pokolení. Nahradí je biologickými kopiemi, jenže s nimi tam zapomenou i moderní zbraň... Tu najde Bill Smith, muž zkoumající letecká neštěstí. Aby nedošlo k nebezpečnému časotřesení, musí do minulosti velitelka úderné jednotky Louisa Baltimore napravit chybu. S Billem se do sebe pochopitelně zamilují.

Anderson zpracoval časový paradox zajímavým způsobem: některé scény natočil ze dvou pohledů - Billa i Louisy, což může přinést nevšední zážitek.

Kam se však hrabe "Millennium" na "Back to the Future 2" (Zpátky do budoucnosti 2). Film přímo navazuje na první díl, režisér ani scénárista se nezdržují seznamováním s titulními postavami a jdou tvrdě na věc. Kdo neviděl první díl, je ztracen. Marty McFly a Doktorěk cestují do roku 2015, pak zpět do 1985 a jelikož svou současnost shledají totálně jinou, než jakou ji opustili, musí do roku 1955 napravovat minulost. Samozřejmě že potkávají sami sebe, své děti atd. atd. atd.. Zamotaný děj končí cestou Doktorěka na Divoký západ. A tam se bude odehrávat "Back to the Future 3", souběžně s dvojkou natáčeng. Měl by to být závěrečný díl trilogie.

A jsme skutečně na konci.

PARCON 90

Je pátek, 7. září 1990, 9:30 a před gymnáziem ve Slaném zastavuje autobus (pracovně mu říkám Peškobus, anžto je to speciální vozídko Láďovy cestovní kanceláře Slantour). Nutno ještě říci, že na boku autobusu se skvěl nápis TJ Baník Stochov, a že mu táhlo na nějaký křížek. Řidiči byli pro jistotu dva (jeden by prý vrtochy toho stroje nervově neunesl) a cestou do Prahy vtipkovali, kam prý až dojedeme.

Po zastávce u Zdenka Rampase přijíždíme k hotelu Diplommat, kde elita naší SF nevěří svým očím. Zazněly sice nějaké poznámky o pomalé jízdě, ale nakonec jsme bez problémů dosáhli moravsko-slovenských hranic (Honza Hlavička zde mával pasem a šáněl pohraniční kontrolu) a vzápětí dorazili do Bratislavy. Američtí hosté se prý ptali, jestli zpátky se pojedou opět tímto strojem, a když jim řekli, že ano, vydali se šánět jinou možnost jak odjet.

Areál Parconu jsme našli snadno, "Študentský domov", kde jsme byli ubytováni, činil drobné potíže. Vedení se však ujal Vlastimil Talaš a hned napodruhé jsme byli na místě. Zde se o nás starala hodná babička v recepci – za čtvrt hodiny vydala klíče jednomu člověku, takže část z nás nestihla zahájení Parconu.

Jaký byl Parcon? Nabitý, plný atraktivních programů, takže jsem leccos vůbec nestihl, masívní a živý. Nejvíce jsem byl nadšen mezinárodní účastí v čele s Normanem Spinradem a Forrestem J. Ackermanem.

Co se mi vůbec nelíbilo? Sobotní program Ivana Adamoviče "Sci-fi a hudba". Jsem značný fanda do muziky a byl jsem zvědavý, co že si to Ivan přichystal. Leč bohužel. Výběr skladeb nepovažuji za nejšťastnější, koncepce a způsob prezentace místy nejasné a hlavní kámen úrazu – strašlivá kvalita reprodukce. Takže příště snad lépe.

Největší legrace – tou byla bezesporu nedělní aukce knih. Vladovo rychlodražení bylo milou korunou – myslím, že vydařenému – Parconu.

Na závěr pak tisková konference, kde novináři opět prokázali, jak hloupě se dovedou ptát:

Poté už jen nasednout do autobusu a tradá domů. Sice jsme ještě dlouho čekali na několik fanů dychtivých peněz z burzy knih (což nelibě nesl především řidič), další trable nás však již nepotkaly.

VYPRÁVĚNÍ FORRESTA J. ACKERMANA

Forrest J. Ackerman, čekaje na promítačku, vyprávěl pro zkrácení času drobné příhody ze života Raye Bradburyho:

Když byl Ray Bradbury ještě teenager, prodával ráno i večer na rohu v Los Angeles noviny. Za vydělané peníze si pronajal garáž a v ní psal na stroji denně 5000 slov. V noci před svojí svatbou stál před ohništěm a spálil 2 000 000 slov rukopisu, neboť se bál, že zemře v extázi svatební noci a jeho přátelé mu po smrti vydají i to, co vydat nechtěl.

Ray Bradbury, též jako teenager, chtěl pozvat děvce na rande. Potřeboval jeden dolar; přinesl mi tedy knihu a já ji koupil za jeden dolar, což bylo dost peněz na to, aby si dva lidé mohli koupit zmrzlinu a jít do kina. Jednou však měl speciální rande, na které potreboval dva dolary. Tehdy zrovna běžel film King Kong; přinesl knihu o něm vlastnoručně podepsanou autorem Edgarem Wallacem. Já byl mladý a nenapadlo mě se zeptat, kde vzal podpis člověka, který žije 6000 mil daleko. To bylo za mlada, žil jsem tehdy v malém, pouze tří-náctipokojovém domku. Dnes už bydlím v domku větším, ale přesto při oslavě mých sedmdesátých narozenin, kdy přišlo 400 přátel, byl i tento dům tak malý, že jsem musel narozeniny oslavovat pětkrát. Mezi přáteli byl i Bradbury a vyprávěl okolo stojícím fanouškům. Vzpomněl si i na knihu o King Kongovi a povídá mi: Musím se ti k něčemu přiznat – tu knihu jsem podepsal já. Já jsem mu řekl: Vrať mi tedy ten dolar a on mi ho dal.

Po několika dnech jsem našel v antikvariátu tutéž knihu (bylo to vydání pro sběratele) a poslal jsem ji Bradburymu. Na první stránku jsem ale předtím napsal: Od skutečného Edgara Wallace.

Isaac Asimov, který vydal asi 400 titulů, je velice sexy osoba. Na jednom Worldconu byl uveden nový časopis "Help". Na žádost vydavatele byla v hotelu málo oděná dáma s nápisem na zádech: "Potřebujete-li pomoc, následujte mě." Následovalo ji asi sto mladých mužů; dovedla je do hotelu, kde dávali tyto časopisy zdarma. V tomto hotelu šel Asimov, uviděl 50 stop před sebou tuto fantastickou kočku a překonal světový rekord v běhu na padesát stop. Podlaha však byla kluzká, takže na konci už šel jako hráč baseballu a ocítl se za jejím zadečkem. Fanové pak říkali: Asimov ji kousl do zadečku.

Mezitím dorazili s promítačkou a Forrest začal vyprávět o svém životě a o svých obrovských sbírkách.

S manželkou žil 41 let, zemřela před sedmi měsíci.

Narodil se ve Frankfurtu, přeložil 150 titulů z francouzštiny a němčiny. Když mu bylo v roce 1922 5 a půl roku, viděl první film, který si pamatoval. Od té doby ho děd s babičkou bralí do kina na sedm filmů za den, viděl jich tedy veliké spousty. Líbil se mu tehdy film "Fantastický den" o

chlapeč, který zemřel a odešel na nebe, odkud ho poslali na zem jako malého ducha.

Promítl fotografii plakátu k němému filmu o dinosaurech "Duch spící hory" z roku 1917. Animoval ho muž, který oživil King Konga. Plakát stojí 25 000 dolarů.

Časopisu Thrill Book bylo vydáno jen 19 čísel a nikdo nemá kompletní ročník. On sám má polovinu čísel.

Prvním skutečným SF časopisem před rokem 1926 byl Science and Invention, ve kterém byly všechny poslední objevy a vynálezy. Vydavatel zjistil, že dá-li do něho SF, prodá o 5000 výtisků více než jindy.

Když bylo Forrestovi 9 let a šel kolem novinového stánku, vyskočil časopis Amazing Stories, obalil ho a řekl: Seber mě a v roce 1990 se ocitneš ve městě, o kterém jsi nikdy neslyšel a staneš před sálem fanoušků (myšlena Bratislava a Parcon).

Vyprávěl o něm filmu "The Sky Splitter" o kosmonautovi, který cestoval rychleji než světlo, dostal se na jinou planetu, podíval se dalekohledem a uviděl sám sebe jak tam letí.

V Los Angeles existuje Bradburyho stavba s futuristickým interiérem, který byl ve filmu Blade Runner. Roku 1882 byl jejím architektem Forrestův děda (tehdy mu bylo 32 let). Přčetl si tehdy nejpopulárnější román "Pohled zpět" o muži, který usnul a probudil se v roce 2000. Na jedné stránce tam je popisován interiér budovy v roce 2000 a děda podle toho popisu udělal nákres.

V roce 1929 běžel film "Žena na Měsíci"; režíroval ho Fritz Lens (byl též režisérem filmu Metropolis). Bylo v něm poprvé použito odpočítávání. K filmu existují na světě jen tři plakáty.

Oblíbeným Forrestovým výtvarníkem, jehož obrazy sbírá, je Frank Pohl.

Robot z filmu Metropolis byl zničen za 2. sv války a nic se o něm nevědělo. Forrest ho našel a najal dva muže, kteří strávili 1,5 roku (800 hodin) při výrobě jeho zadní části. Žije-li ještě ve Švýcarsku dáma, která ho hrála, mělo by jí být 84 let (všichni herci z tohoto filmu - kromě 150 dětí - jsou mrtví). Forrest před pěti lety v Berlíně řekl, že jestli ještě žije dítě, které hrálo v Metropolis, nechť ho navštíví. Tři skutečně přišly - např. 72-letý muž, který film nikdy neviděl, přestože v něm hrál. Nemohl se v něm poznat, našel zde však svoji malou sestru (dnes už dávno mrtvou) v náručí hlavní postavy. Forrest uzavřel v Berlíně smlouvu, že 1994 otevře v hotelu Esplanade v Postupimi světové muzeum SF filmu - bude tam onen robot a 1000 fotografií z filmu Metropolis, 100 000 fotografií ze SF filmů, 1000 filmových scénářů a další předměty, které sesbíral.

Před několika lety byl na návštěvě u sběratele SF Donalda Wollheima a ten mu večer ukazoval svoji sbírku. Uviděl v ní plakát z roku 1898 ke knize "Král ve žlutém" a moc ho chtěl. Celou večeri přemýšlel, co za něj může Wollheimovi nabídnout. Rekl mu, že by ten plakát chtěl, Wollheim mu ho nechtěl dát a řekl: Promiň, nemohu ti dát ten plakát, ale támhle máš balíček. V něm byl originál malby z plakátu.

Když se stěhoval ze 13tí do 18tipokojového domu, potřeboval 2000 krabic na převoz SF sbírky.

V roce 1939 šel do New Yorku na první Worldcon; bylo jich tam tehdy 185 ve drahé místnosti pro 29 lidí. On tam byl ve futuristickém kostýmu; příští rok přišlo v kostýmech 25 fanů a večer už byli převlečení všichni. Vydali se do nedaleké redakce novin, večernímu redaktorovi vysvětlili, že jsou

cestovatelé časem a druhý den byl v novinách jejich obrázek.

V roce 1969 vytvořil Forrest comicsovou postavu "Vampirella". Americká děvčata se pak maskovala podle ní. Příštího roku se o Vampirelle točil film.

NĚKOLIK POSTŘEHŮ Z BESEDY SE ZAHRANIČNÍMI HOSTY

Přítomni: Oywind Myhre (Norsko), Norman Spinrad (USA), Erik Simon (Drážďany, Berlin), Lee Wood (manželka Spinrada a sekretářka World SF, jejímž je Spinrad předsedou), Marco Solfanelli (nakladatel, Itálie), Roberto Quaglia (spisovatel, Itálie).

OT: Proč je americká SF lepší než naše a v čem?

Spinrad: Vychází asi 500 nových titulů ročně. 450 z nich nestojí za nic. V Evropě vychází asi tak stejně dobrých knih jako v USA (tam se ale dobré knihy ztrácí v tom množství vydávaných). Ze svých cest po východu mám pocit, že dnes je velká SF doba pro celou Evropu. Myslím, že ve 4-5 letech vznikne v Československu, Německu či Maďarsku velká SF. Je to pro mě zážitek vidět rozličnost kultur a v nich vzniklé SF (většina obyvatel USA netuší, že to tady vůbec existuje).

OT: Platí pověra, že autor píše nejlépe v diktatuře a hladový?

Spinrad: V diktatuře ano (je tam tlak na psaní), ale v USA není dobrý autor, který hladoví. Píše pak špatné věci jen kvůli tomu, aby získal peníze.

OT: Máte v USA také alespoň jeden nějaký problém ohledně psaní či vydávání?

Spinrad: Napsal jsem knihu "Navštivte Jacka Baroona". Když jsem ji poslal nakladateli, řekl mi, že jestli to chci vydat, musím z toho odstarnit sex a politiku (zbyla by jen malá knížečka). Takové problémy nevznikají od vlády, ale od soukromých firem. Z toho vyplývá, že kapitalismus není lékem na všechno.

OT: Jak se cítíte poprvé v Československu?

Myhre: Je to podivný svět, který odpovídá mojí představě západní Evropy ve 30. letech. Je zde jistá nevinnost, lidé jsou velmi přátelští. Doufám, že alespoň část této nevinnosti se podaří uchovat, aby zde nebyli cyničtí, materialističtí a vypočítaví lidé jako jsou na Západě. Lidé ve Skandinávii jsou jacísi druholigoví Američané, jejich kultura byla zatlačena tlakem tiskových masmédií USA. Co se týče literatury, doporučuji jedinou věc - autor si musí myslet, že to, co píše, má nějaký smysl.

OT: Mohou hosté sdělit výši svých příjmů (typicky československá primitivní otázka - člověk na výši lidoopa)?

Spinrad: Není to informace pro veřejnost; u nás se to veřejně neříká, protože bernák vždy naslouchá. Vydělává dost, aby si mohl dovolit výlety jako je tento.

Myhre: Mám slušný výdělek, protože prodávám americké computery.

Solfanelli: V poslední době jsem vydělal málo, protože publikuji jen italskou SF. Letos vydávám první americkou SF a doufám, že tak vydělám více.

Quaglia: Psaním ^{se}nevýdělal minulý ani předminulý rok nic. V Itálii si spisovatelé psaním vydělávají jen velmi málo. Rok dělámna knize a pak vydělámto, co v práci za měsíc. Píšu tedy pro radost.

OT: Cítí se Italové tvorbou blíž východnímu bloku nebo Americe?

Solfanelli: Chci publikovat především italskou SF, takže se cítím blíž evropským autorům. Nečiním rozdíl mezi západní a východní Evropou, ale mezi USA a Evropou.

OT: Jaké máte zkušenosti se scénáři? Byly zfilmovány?

Spinrad: Napsal jsem scénář ke Star Treku a k "Navštivte Jacka Baroona" (ten však nebyl zfilmován).

Myhre: Byly plány zfilmovat moje knihy, ale nikdy k tomu nedošlo.

OT: Je větší byznys psát scénář nebo vydávat knihy?

Spinrad: Scenářem se dá vydělat mnoho peněz, ale podaří se protláct jeden ze dvaceti. Občas to ale dělávám, abych si vydělal.

OT: Chcete využít československých trhů?

Spinrad: Nevím. Dopisuji knihu "Ruské jaro" o budoucnosti Evropy. Psal jsem ji přede dvěma roky, posadil 10 let do budoucnosti a vypadá to, že se uskuteční asi za rok. Během této cesty mě napadla spousta námětů. To, co se zde děje, je největší SF ve světě.

Myhre: Možná by mohl využít trhu k prodeji počítačů. Nepíšu jako Spinrad o blízké budoucnosti. Napsal jsem román "1999", kde jsem prorokoval zhroucení blahobytu ve Skandinávii. Spousta věcí se již uskutečnila, ale to nejdůležitější (východní Evropu) nepředpověděl nikdo.

Spinrad: Já jo. V "Ruském jaru", ale nebylo to ještě publikováno. Nejnebezpečnější je dát přesná data k předpovědi o blízké budoucnosti.

Quaglia: Já jsem předpověděl sjednocené Německo.

Solfanelli: Československo by mohlo obchodovat s Itálií. Poměry jsou tvrdé. V Itálii vychází v průměru 200 amerických titulů ročně (jen desetina je kvalitní), zatímco v USA vyjdou za rok 1-2 italské povídky. V Americe nejsou lektori, kteří by četli cizí autory a nechtou-li ani francouzská díla, těžko se tam mohou prosazovat díla česká nebo slovenská. Ale přeložen už byl Čapek, Kafka apod...

OT: Jak vidí E. Simon svou budoucnost ve spojeném Německu?

Simon: Stejně jako budoucnost západoněmecké SF - bude na tom hůře než dosud. Ve východním Německu se asi 20 lidí živilo psaním SF. V západním Německu nikdo takový není. V NDR vycházelo asi 20 SF knih ročně, z toho polovina vlastních autorů a 1-2 z Československa. Každý fan tedy kupoval všechny knihy. Měly velké náklady, nízké ceny a přinášely slušné honoráře. V západním Německu vychází asi 200 nových SF titulů za rok; většina jsou překlady z angličtiny. Vycházejí v nízkých nákladech a autor by musel napsat teoreticky alespoň 6 knih ročně, aby se uživil. Budou si tedy muset sehnat slušné zaměstnání, aby mohli dále psát SF.

OT: Zájem čtenářů se přesunul od hard-core SF k vlkodlakům, upírům apod. Proč a zda je to trvalé?

Spinrad: To je velmi složitá otázka, ale pokusím se ji vysvětlit rychle. To, co se v USA označuje SF, integrovalo veškeré nesmysly, které vás napadnou, takže skutečná SF je prakticky pohřbena pod obrovskou hromadou, vágním mračnem všeho možného. Svět si ale myslí, že je to SF, i když to s ní nemá nic společného. Totéž si myslí nakladatelé.

Wood: Když jsme přijeli, měli jsme s sebou mladou Češku.

Rekla, že není fan, je tu jako profesionálka, SF jsou podle

ní nesmysly. Kupodivu však četla Dunu a Muže na vysokém zámku od Dicka, ale ani jedno nepokládala za SF.

Solfanelli: Trend, který se objevuje v Itálii, představují Excalibur a Hobbit. Na celém světě se zvýšil zájem o náboženské otázky. Dřív vycházely legendy, dnes jsou nahrazeny fantasy; dnešní zájem je vázán na posvátné. Horror, to je jiná otázka - strach o společnost. Čte-li čtenář něco hrozného, je rád, že skutečnost taková není.

OT: Stane se, že v tlaku špatné SF a fantasy zblbne americký čtenář dříve než náš?

Spinrad: Už se stalo.

Po velmi hezké přednášce Teodora Rotrekla s diapozitivy následovalo opožděné a zkrácené (bohužel) sezení s Ondřejem Neffem a Jaroslavem Veisem.

Ondřej Neff uvažoval nad tématem SF a politika. Reagoval na článek přítomného J. Karbusického, který ho prý měl donutit, aby se oběsil na špagátu. Jenomže Karbusický rozdává materiály o nové organizaci fandomu, kde říká totéž, co Neff před rokem (a co předtím Neffovi vyčítal).

Dnes je prý v republice asi 500 nakladatelství a fandom půjde cestou komercionalizace ve správném smyslu. Chválil profesionální magazín AF 167. Kluby se asi většinou znění v "klubové společnosti" a buďou mluvit o tom, co četli apod..., ale zároveň budou pomáhat profesionálům.

Jaroslav Veis prý slíbil v opilosti novou SF povídku do listopadové Ikárie - bude to prý trháč. (Protože výrobní lhůta našeho fanzinu je dlouhá, mohu říct, že to trháč fakticky byl.)

TISKOVÁ KONFERENCE K PARCONU 90

Naposledy zazněla oficiální znělka Parconu složená panem Beladičem a za stůl zasedl Vlado Srpon v čele přípravného výboru a hosté: Forrest J. Ackerman, H. Prayer (Maďarsko), Oywind Myhre, Erik Simon, Roberto Quaglia, Ondřej Neff, Zdeněk Rampas, Eva Hauserová - čerstvá vítězka CKČ Vilma Kadlečková a Juraj Maxon.

Vynechávám některé slaboduché otázky novinářů a zastavím se jen u těch zajímavějších:

OT: Můžete sdělit oficiální čísla?

Srpon: Zúčastnilo se 917 třídních hostů, z toho 590 mimobratislavských.

OT: Srovnajte Parcon s jinými cony doma i v zahraničí.

Simon: V NDR byly cony prakticky zakázány, takže jsme měli jen taková menší setkání. V říjnu bude 1.NDR-con v Berlíně, ale už nebude NDR, navrhujeme tedy, aby měl imaginární číslo i.

Hauserová: Na Worldconu v Haagu letos bylo méně videa a filmů, více diskusí - končilo to vždy v nejlepším; měli zde důmyslný systém barevných vzkazů a stužek a lidé chodili v maskách.

Ackerman: Je zde 4x více návštěvníků než na 1. Worldconu 1939. Jsem rád, že jsem zde potkal známé z Maďarska, Holandska a Německa; con má mezinárodní atmosféru. V Los Angeles jsme měli za jeden rok 49 conů jako je Parcon. Stalo se, že jeden den tam bylo 10 000 fanů. Mám ale pocit, že v USA je to více zorganizované než zde.

Myhre: Jsem nadšen organizací, obzvláště se mi líbila včerejší

ší udělování cen. Líbí se mi zájem fanů, potkal jsem své známé a těším se na 1. Worldcon v Československu.

Prayer: U nás se osobnost mohla svobodně projevit jen ve SF. Já rád cestuji na cony a mám všude mnoho přátel. Věřím, že se nám v Maďarsku podaří udělat také takový con jako je zde.

Quaglia: Byl jsem Parconem příjemně překvapen, Italcon má asi poloviční velikost a je asi z jedné čtvrtiny tak zajímavý jako Parcon, i když tam všemu rozumím. Je zde mnoho promíchaných a dobře komunikujících národů; v Itálii většinou umíme jen italsky.

OT: Včera se mluvilo o ceně S. Lema. Kdo ji věnoval a kolik to je Kčs?

Rampas: Pan Weigel věnoval z vlastních peněz sumu 100,- Kčs a gramofonové desky vítězům.

OT: Jaká je nejvýznamnější tematika a posun za posledních 5 let v západní SF?

Ackerman: V USA je televizní producent, který nabízí 500 000 dolarů za vážný SF román, který by měl ukázat další cestu, jak vytvořit přijatelný svět v budoucnosti. Tato suma by měla aktivizovat nejlepší mozky ve světě; myslí se tedy méně na invaze z vesmíru, války, ale řeší se znečištění prostředí, přelidnění apod...

OT: U nás je špatný vztah oficiální vědy ke SF. Jak je tomu v USA?

Ackerman: SF autoři v USA byli pionýry ve 20. letech a četli čistě vědecké práce. Existuje mezinárodní sdružení spisovatelů SF. - na setkáních diskutují o posledních výdobytcích vědy. V USA jdou SF a věda ruku v ruce. SF často otevírá vědě cestu. Mnoho astronomů se stalo kosmonauty jen díky tomu, že četli práce Bradburyho. Mnohé z nápadů SF se staly realitou.

OT: Jakou cenu získal Juraj Maxon v Haagu?

Maxon: Byl jsem tam na výstavě hodnocené anketou fanů. V kategorii kresby jsem získal první cenu a čestné uznání poroty.

OT: Připravuje se kniha, která zpochybňuje prvenství Gagarina?

Ackerman: Vyšla před týdnem, ale ještě jsem ji nečetl.

OT: Jak to vypadá s encyklopedií SF?

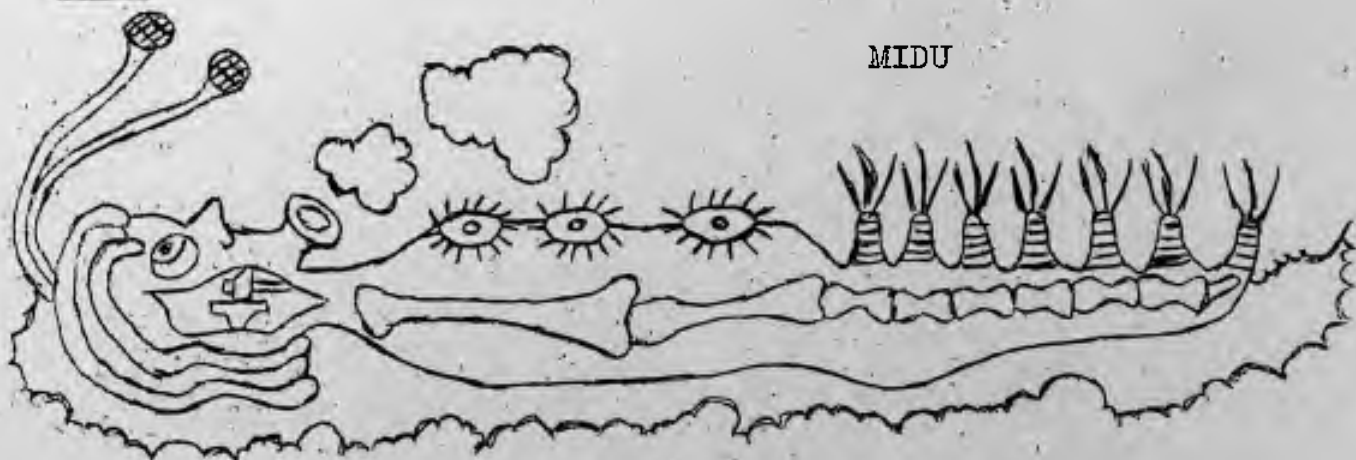
Neff: Začala vznikat v roce 1984 a nakladatelství Panorama mezitím doslova zapomnělo na její existenci. Silně se to tedy vleče, což zčásti zavinili i autoři změnami v korekturách. Vyjde snad příští rok.

OT: Nebojíte se invaze komerčního smetí do naší SF?

Rampas: Uvidíme, ale myslím, že najdou širší pole působnosti v oblasti porna, detektivek apod...

Neff: Hlavní invaze byla už v roce 1968; téhle se nebojím!

MIDU

90 Miniroom

Je 9:30, silně prší, stojíme v Lazarské ulici společně s paní Freiovou a Ondřejem Neffem a marně se snažíme objevit dům č. 10 či proklamované transparenty, které by nám mohly naznačit, kudy na Minicon. Nejbystřejším pozorovatelem se ukázal být Ondřej, když kýžené transparenty objevil v cárech balicího papíru kdesi uvnitř lešení. Na dobré náladě nám to zrovna nepřidalo, což vzápětí potvrdil Ondřej nevybíravými slovy pořadatelům.

Do kupy mokrých deštníků a bund jsme přidali své vlastní a úzkou temnou uličkou vešli do klubu Městské prokuratury v Praze, který byl fanům (resp. Carole B.) zapůjčen díky laskavosti generálního prokurátora, pana Tomáše Sekola. V jedné místnosti se zde nacházelo všechno – okolo sloupu prodejní stánky a za plentou improvizované bistro či kavárna. Con tak sice přinesl pocit sounáležitosti, leč přednášky byly rušeny hlukem nakupujících či popíjejících a diskutujících, což nebylo zrovna milé.

Úvod obstarali Egon Čierný a Carola Biedermannová, která byla pověřena převážet nas celým conem. Což činila.

První bod programu – dramatizace povídky L. Součka "Kursk" – mě příliš nepotěšil. Jednak byla reprodukce silně přebastovaná, takže místy nebylo jednotlivým slovům rozumět a navíc občas aktéři armolili natolik, že nebylo rozumět vůbec. Kvalitu scénáře Přemysla Houžvičky tedy nejsem s to posoudit, anžto jsem ze hry moc neměl.

Rozhovor s Petrem Hájkem i s postarším pánem z Archeastro-nautické asociace (AAA) byl zpestřován padáním mikrofonu a hudbou, která podbarvovala slova diskutujících (a znemožňovala nám, abychom jim rozuměli, což byl možná i záměr).

Krátko, ale pěkné bylo vystoupení Zdenka Rampase. Autor: Rox-n-rolla, J. Procházka, má prý syna Ondřeje a Carola obdržela za práci a zásluhy "Rád teplického velkého myslivce". Rád v podobě lahve si odnesla za plentu a chtěla pokračovat v diskusi, ale po letmém pohledu stranou jen vykřikla: "Ego-ne, necháš toho myslivce!" a zase upadl mikrofon.

Egon Čierný po zrekognoskování Rádu – myslivce sdělil přítomným fanům, že v anketě o "Nejoblíbenější klub roku" nezvítězil letos nikdo.

Po krátké odmlce přichází, jak říká Carola, "nestor české SF" Ondřej Neff a všichni s napětím čekáme, jakým atraktivním úvodem začne svoji přednášku. Nezklamal nás – doporučil Carole zkvalitnit mikrofon natažením prezervativu; což možná pomůže k lepší kvalitě zvuku, ne však rozpadajícímu se mikrofону.

Jeho přednáška na téma "Ikárie" byla dosti pesimistická. Perspektivy jsou nedobré. Zatímco dosud číslo stálo 9,- Kčs (při nákladech 3,- Kčs), od 1. ledna bude stát 12,- Kčs (při nákladech 11,50 Kčs). A to se snaží snížit náklady všemi možnými způsoby: Mají jen 5 profesionálních pracovníků (E. Hausarovou, J. Olšu, I. Adamoviče, V. Ríšu a O. Neffa) a jednu sekretárku – zatímco jiné časopisy obstarává kolem 15 lidí.

Tisknou Ikárii skutečně počítačově z disket, jenomže i tato metoda bude od ledna dražší.

V nakladatelství Mladá Fronta je dnes vydáváno asi 18 periodik a prognóza je, že jen 5 jich přežije. Mezi nimi by měla být Ikárie.

Nastanou i problémy s distribucí, anžto PNS je ohrožena v existenci, ale chystá se sem za tímto účelem rakouská firma (dosud nám distribuuje Kurýra) a navíc Vlado Ríša má svoje projekty na distribuci, takže není vše ztraceno. Vždyť i v Polsku přežila Fantastyka, jenomže ta vycházela (a byla tedy zavedena) už před převrácením.

Co nás čeká v Ikárii? Za česká díla odpovídá Eva Hausarová, za zahraniční Jarda Olša, který získává autorská práva a činí tak nemožné možným. Redakci se dokonce na Worldconu v Haagu podařilo získat autorská práva na vydání dvou povídek oceněných Hugem.

Protože oproti jiným SF fanům u nás neznáme světovou klasiku, chce Ikárie tuto mezeru postupně zaplnit – připravuje k vydání Vogta – Obchody se zbraněmi, či román R. Cummingsa na pokračování (dle Neffa je to totální bejkárna, kterou by nevzali ani v Rodokapsu).

Současný náklad je 45 000, chtějí ho zvýšit.

V čísle 7 (což bude poslední – prosincové – číslo 1. ročníku) vyjde anketa, ke každému ročníku vydají plechový odznáček s obrázkem podle obálky č. 1 (první dva budou k dostání na Draconu).

Ikárie se chystá založit nové nakladatelství (zcela samostatné), kde snad vyjde i dlouho očekávaná "Encyklopedie SF", kterou nakladatelství Panorama uložilo k ledu. Má již kolem 600 stran, neboť jde o 6-7letou práci mnoha lidí a vyjde asi v omezeném nákladu.

Zamýšlená SF budova nebude, neboť se bude dražit a zakoupí ji asi tlupa veksláků.

Po obědě vyprávěl psycholog, dr. Neumann z psychiatrické léčebny (nevím, proč Carola přednášku nazvala "Všichni tam musíme") o sexuálně deviantní starší ženě, která se neustále každému nabízela a o škrtiči Jiřím Strakovi.

V dalším vystoupení jsem měl nejprve dojem, že se Pražák s C.B. chystají zatratit Eduarda Martina, leč nestalo se tak. Abych se přiznal, čekám, kdy po opakovaném čtení jeho knih za účelem vyhledání nesmyslů se Martinovy povídky začnou líbit i těm největším zatvrzelcům.

Ríká se: to nejlepší nakonec. A opravdu. Vystoupení Vlko-vo se senzačním odhalením událostí na Národní třídě (za všechno mohou zelení chlapi z Marsu a bytosti z Venuše) bylo báječnou tečkou před úprkem na vlak, který jsme stihli, protože měl zpoždění a na Masarykově nádraží nešel proud. Že by pomsta Venušanů?

